

Objaśnienia do wartości przyjętych w Wieloletniej Prognozie Finansowej Województwa Podkarpackiego na lata 2021 - 2045

Opracowując przedłożoną Wieloletnią Prognozę Finansową dołożono wszelkich starań w zakresie przygotowania prognoz wielkości w niej zawartych, tak aby założone kwoty dochodów budżetowych (zgodnie z zasadą ostrożnej wyceny) były możliwe do zrealizowania. Ich wprowadzenie do planu roku budżetowego, jak również lat następnych było poprzedzone analizą ekonomiczną dokonaną na podstawie:

- przewidywań środowisk ekonomicznych, w tym Ministra Finansów, w stosunku do wielkości makroekonomicznych,
- sprawozdania z wykonania dochodów za lata ubiegłe – w odniesieniu do pozyskiwanych dochodów w podziale na poszczególne źródła dochodów,
- planowanych oraz przewidywanych zmian przepisów prawa.

Wg prognoz Ministra Finansów:

- dynamika wzrostu PKB wynosić będzie w latach 2022 – 2028 od 103,0% do 103,4%, w latach 2029 – 2033 od 102,5% do 102,8%, w latach 2034 – 2041 od 102,0% do 102,4%, w latach 2042 – 2045 od 101,7% do 101,9%
- indeks wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych CPI wynosić będzie w roku 2022 - 102,2%, w roku 2023 - 102,4%, w latach 2024 – 2045 - 102,5%,
- dynamika realna wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej wynosić będzie w latach 2022-2023 od 101,9% do 102,2%, w latach 2024-2041 od 102,7% do 103%, w latach 2042-2045 102,7%.

Kierując się powyższymi informacjami przyjęto następujące założenia:

W zakresie dochodów (wiersz 1.1 i 1.2):

1. Dochody z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych (wiersz 1.1.1) na 2021 rok, z uwagi na trwający stan epidemii, pomniejszono o 7,5 mln zł w stosunku do kwoty wynikającej z zawiadomienia Ministra Finansów na 2021 rok. W kolejnych latach przyjęto wzrost dochodów w stosunku rok do roku na poziomie 3% w latach 2022 - 2028, na poziomie 2,5% w latach 2029 – 2033, na poziomie 2% w latach 2034 – 2041, na poziomie 1,5% w latach 2042 – 2045.

2. Dochody z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób prawnych (wiersz 1.1.2) zaplanowano na 2021 rok w oparciu o analizę wykonania tych dochodów w latach ubiegłych i w roku 2020. W latach 2022-2028 założono wzrost dochodów w stosunku rok do roku na poziomie 3%, w latach 2029 – 2033 na poziomie 2,5%, w latach 2034 – 2041 na poziomie 2%, w latach 2042 – 2045 na poziomie 1,5% .
3. Z uwagi na nierównomierne kształtowanie się kwoty subwencji ogólnej (wiersz 1.1.3) na przestrzeni lat, dla wyliczenia poszczególnych części subwencji na lata 2021– 2045, przyjęto następujące zasady:
  - 1) w zakresie części oświatowej dochody na 2021 rok zaplanowano w kwocie wynikającej z zawiadomienia Ministra Finansów. W kolejnych latach przyjęto wzrost dochodów z tego tytułu w stosunku rok do roku na poziomie 3% w latach 2022-2028, na poziomie 2,5% w latach 2029 – 2033, na poziomie 2% w latach 2034 – 2041, na poziomie 1,5% w latach 2042 – 2045.
  - 2) w zakresie części wyrównawczej dochody na 2021 rok zaplanowano w kwocie wynikającej z zawiadomienia Ministra Finansów. Z uwagi na wysokie wahania dochodów z tego tytułu w poszczególnych latach, na 2022 rok kwotę subwencji ustalono jako średnią arytmetyczną kwot dochodów z lat 2017 – 2021. W kolejnych latach przyjęto wzrost dochodów z tego tytułu w stosunku rok do roku na poziomie 3% w latach 2022 - 2028, na poziomie 2,5% w latach 2029 – 2033, na poziomie 2% w latach 2034 – 2041, na poziomie 1,5% w latach 2042-2045.

Wysokość części wyrównawczej subwencji ogólnej w latach 2017 – 2022 (w tys. zł)

2017	2018	2019	2020	2021	2022
133 042	141 581	163 659	180 699	221 512	168 099

- 3) w zakresie części regionalnej na 2021 rok, zgodnie z zapisami ustawy o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego z 11 września 2019 roku, dochody przyjęto na poziomie wynikającym z zawiadomienia Ministra Finansów o wysokości subwencji na 2021 rok. Kwota ta została utrzymana w kolejnych latach na tym samym poziomie,
- 4) w zakresie rezerwy subwencji ogólnej przeznaczonej na dofinansowanie budowy, przebudowy, remontu, utrzymania, ochrony dróg wojewódzkich i

zarządzania tymi drogami, dochody na 2021 rok przyjęto na poziomie wynikającym z zawiadomienia Ministra Finansów. Na kolejne lata nie zaplanowano dochodów z tego tytułu.

4. Dotacje celowe z budżetu państwa na współfinansowanie zadań wieloletnich (bieżących i inwestycyjnych) oraz wpływy środków z budżetu UE i innych źródeł zagranicznych zaplanowano zgodnie z harmonogramem realizacji wydatków. Dla projektów, dla których brak potwierdzenia możliwości uzyskania zaliczki w roku ponoszenia wydatków, dofinansowanie zaplanowano w roku następującym po dokonaniu wydatków ze środków własnych jako ich refundacja.
5. Dotacje na zadania wykonywane corocznie nieujęte w wykazie przedsięwzięć wieloletnich zaplanowano w oparciu o decyzje wydane na 2021 rok przyjmując wzrost tych dochodów w stosunku rok do roku na poziomie 3% w latach 2022-2028, na poziomie 2,5% w latach 2029 – 2033, na poziomie 2% w latach 2034 – 2041, na poziomie 1,5% w latach 2042 – 2045.

Kwoty dotacji ujęte w pkt 4 i 5 niniejszych objaśnień zostały ujęte w wierszu 1.1.4 i 1.2.2.

6. Dochody z tytułu dzierżawy autobusów szynowych w latach 2022 - 2025 zaplanowano zgodnie z przewidywanym harmonogramem przekazywania przewoźnikowi pojazdów planowanych do zakupu przez Samorząd Województwa.
7. Dochody z tytułu zwrotów podatku VAT związanych z realizacją przedsięwzięć wieloletnich w latach 2022 – 2024 zaplanowano uwzględniając nakłady na przedsięwzięcia i terminy ich realizacji.
8. Dochody z tytułu wpływów z dywidendy w latach 2022-2042 od „Uzdrowisko Horyniec” Sp. z o.o. zaplanowano zgodnie z założonym harmonogramem ich realizacji.
9. Pozostałe dochody realizowane przez samorządowe jednostki budżetowe na 2021 rok zaplanowano w oparciu o ich wykonanie w latach ubiegłych oraz o przewidywane wykonanie za 2020 rok. W latach 2022 - 2028 założono wzrost dochodów z tego tytułu w stosunku rok do roku na poziomie 3%, w latach 2029 – 2033 na poziomie 2,5%, w latach 2034 – 2041 na poziomie 2%, w latach 2042 – 2045 na poziomie 1,5%.

Dochody o których mowa w pkt 6 - 9 niniejszych objaśnień zostały zawarte w wierszu 1.1.5 oraz w ogólnej kwocie dochodów majątkowych w wierszu 1.2.

10. Wpływy ze sprzedaży mienia w latach 2022 - 2045 zaplanowano na stałym poziomie 1 mln zł rocznie (wiersz 1.2.1).

11. Dochody bieżące i majątkowe związane z realizacją programów, projektów lub zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy ujęto w wierszach 9.1 – 9.2.1.1.

W zakresie wydatków:

1. Wysokość wydatków bieżących na wynagrodzenia i składki od nich naliczane (wiersz 2.1.1) ustalono w oparciu o stan zatrudnienia i poziom wynagrodzeń przyjętych do projektu uchwały budżetowej na 2021 rok, przyjmując w latach przyszłych:

- dla wynagrodzeń finansowanych ze środków własnych wzrost w wysokości: na poziomie 2,2% w latach 2022-2023, na poziomie 3% w latach 2024-2041, na poziomie 2,7% w latach 2042 – 2045.
- dla wynagrodzeń finansowanych z dotacji wzrost wynikający z założeń do dochodów tj. na poziomie 3% w latach 2022 - 2028, na poziomie 2,5% w latach 2029 – 2033, na poziomie 2% w latach 2034 – 2041, na poziomie 1,5% w latach 2042 – 2045.

2. Wysokość wydatków bieżących związanych z udzielanymi poręczeniami kredytów zaciąganych przez szpitale (wiersz 2.1.2) ustalono w oparciu o zawarte umowy poręczeń oraz ustalone przez Sejmik Województwa limity poręczeń planowanych do udzielenia do końca 2021 roku.

Limity wydatków w latach 2022 – 2045 dla poręczeń wynoszą łącznie 328.860.984,- zł w tym:

- w roku 2022 – 10.995.038,-zł,
- w roku 2023 – 14.405.733,-zł,
- w roku 2024 – 14.870.191,-zł,
- w roku 2025 – 14.987.274,-zł,
- w latach 2026 – 2034 – 15.167.274,-zł rocznie,
- w roku 2035 – 15.865.674,-zł,

- w latach 2036-2041 – 16.098.474,-zł,
  - w roku 2042 – 14.098.473,-zł,
  - w roku 2043 – 5.610.473,-zł,
  - w roku 2044 – 4.227.273,-zł,
  - w roku 2045 – 704.545,-zł.
3. Wysokość wydatków bieżących związanych z obsługą zadłużenia (wiersz 2.1.3) ustalono w oparciu o zawarte umowy kredytów oraz przewidywane koszty przyszłych kredytów oraz pożyczek:
- 1) dla kredytów i pożyczek, których oprocentowanie oparte jest o zmienną stawkę WIBOR przyjęto stałą stawkę dla całego okresu spłaty zobowiązania na poziomie 3,2%, do której dodano marżę w wysokości wynikającej z zawartych umów,
  - 2) dla pożyczki zaciągniętej w roku 2020 przyjęto stałą stopę procentową w wysokości 2,1% dla całego okresu spłaty zobowiązania, zgodnie z ustaleniami dokonanymi z Bankiem Rozwoju Rady Europy,
  - 3) oprocentowanie kredytów i pożyczek planowanych do zaciągnięcia przyjęto w następujący sposób:
    - dla preferencyjnej pożyczki z międzynarodowej instytucji finansowej – Banku Rozwoju Rady Europy (CEB) na poziomie 4% rocznie,
    - dla pozostałych komercyjnych kredytów i pożyczek na poziomie 5,5% rocznie.
4. Wydatki bieżące i majątkowe związane z realizacją programów, projektów lub zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy ujęto w wierszach 9.3 – 9.4.1.1.
5. Wydatki bieżące i majątkowe na przedsięwzięcia (wiersze 10.1.1 – 10.1.2) ustalono zgodnie z danymi zawartymi w wykazie przedsięwzięć, który stanowi załącznik do uchwały o WPF. Poziom nakładów w poszczególnych latach ujętych w WPF ustalony został przez Sejmik Województwa uchwałami zmieniającymi zakres realizacji przedsięwzięć wieloletnich. Szczegółowy wykaz przedsięwzięć wieloletnich stanowi załącznik Nr 2 do WPF.

6. Wysokość wydatków bieżących finansowanych z dotacji związanych z realizacją zadań wykonywanych corocznie odpowiada wysokości dotacji przyjętych na ten cel po stronie dochodów budżetu Województwa.
7. Wydatki bieżące finansowane ze środków własnych Samorządu Województwa związane z utrzymaniem i działalnością Urzędu Marszałkowskiego, jednostek budżetowych oraz osób prawnych otrzymujących dotacje na działalność bieżącą zostały oszacowane w oparciu o analizę wydatków ponoszonych w latach poprzednich oraz przyjętych w projekcie budżetu Województwa na 2021 rok, przyjmując w latach kolejnych stały wzrost tych wydatków w wysokości 2,5% rocznie (w stosunku rok do roku).

W latach 2022 – 2045 zaplanowano finansowanie ze środków własnych wydatków, które w 2021 roku finansowane będą z rezerwy subwencji ogólnej przeznaczonej na dofinansowanie budowy, przebudowy, remontu, utrzymania, ochrony dróg wojewódzkich i zarządzania tymi drogami, o której mowa w ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego z 13 listopada 2003r. (Dz.U. 2020 r. poz. 23 z późn. zm.).

Ponadto w latach 2022 – 2045 zaplanowano wydatki bieżące na ewentualne przyszłe przedsięwzięcia wieloletnie. Wydatki te kształtują się następująco:

- w roku 2022 – 27.403.000,-zł,
  - w roku 2023 – 26.815.000,-zł,
  - w roku 2024 – 42.815.000,-zł,
  - w roku 2025 – 42.450.000,-zł,
  - w latach 2026 - 2034 – 138.270.000,-zł rocznie,
  - w roku 2035 - 137.571.600,-zł,
  - w latach 2036 - 2040 – 137.338.800,-zł rocznie,
  - w latach 2041 – 2042 – 137.163.800,-zł rocznie,
  - w roku 2043 - 138.151.800,-zł,
  - w latach 2044 – 2045 – 139.535.000,-zł rocznie.
8. Wydatki majątkowe finansowane ze środków własnych Samorządu Województwa, nieujęte w wykazie przedsięwzięć do WPF, zostały ustalone w kwotach umożliwiających zachowanie dopuszczalnego poziomu relacji limitów spłaty zadłużenia, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych. Wysokość tych wydatków uzależniona będzie od wysokości dochodów własnych

osiąganych w danym roku budżetowym oraz od rzeczywistego kształtowania się wydatków bieżących.

Wynik budżetu:

W latach 2021 - 2023 zaplanowano deficyt budżetu (wiersz 3), który zostanie sfinansowany:

1. w roku 2021 przychodami z tytułu:

- 1) pożyczki długoterminowej z Banku Rozwoju Rady Europy (CEB) (wiersz 4.1.1),
- 2) niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach (wiersz 4.2.1),
- 3) niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków (wiersz 4.2.1),
- 4) wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego, wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych (wiersz 4.3.1),

2. w roku 2022 przychodami z tytułu:

- 1) kredytów długoterminowych (wiersz 4.1.1),
- 2) niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach (wiersz 4.2.1),
- 3) wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego, wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych (wiersz 4.3.1),
- 4) spłaty pożyczek udzielonych z budżetu (wiersz 4.4.1).

3. w roku 2023 przychodami z tytułu:

- 1) kredytów długoterminowych (wiersz 4.1.1),

- 2) niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach (wiersz 4.2.1),
- 3) wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego, wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych (wiersz 4.3.1).

W latach 2024 – 2039 zaplanowano nadwyżkę budżetu (wiersz 3), która w całości zostanie przeznaczona na spłatę rat zaciągniętych kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych (wiersz 3 – 3.1).

W latach 2040 – 2045 zaplanowano zrównoważony budżet (wiersz 3) tj. dochody równe wydatkom.

W zakresie przychodów (wiersz 4) i rozchodów (wiersz 5):

1. Przychody budżetu w latach 2021 - 2022 z tytułu spłaty pożyczek udzielonych z budżetu ustalono w oparciu o kwoty wynikające z umów pożyczek (wiersz 4.4). Środki te przeznacza się:
  - 1) w roku 2021 na spłatę rat zaciągniętych kredytów, pożyczek i wykup obligacji,
  - 2) w roku 2022 na finansowanie planowanego deficytu budżetu.
2. W latach 2021 – 2023 ustalono przychody budżetu z tytułu wolnych środków pozostających po rozliczeniu budżetów z lat ubiegłych (wiersz 4.3). Środki te przeznacza się:
  - 1) w latach 2021 – 2022 na finansowanie planowanego deficytu budżetu oraz na spłatę rat zaciągniętych kredytów, pożyczek i wykup obligacji,
  - 2) w roku 2023 na finansowanie planowanego deficytu budżetu.
3. W roku 2021 - 2023 w wierszu 4.2 ustalono przychody z tytułu:
  - 1) niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach - środki te przeznacza się na finansowanie planowanego deficytu budżetu w latach 2021-2023. Niewykorzystane środki pozyskane na podstawie ustaw szczególnych mogą być przeznaczone wyłącznie na zadania w nich wskazane.

- 2) niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków - środki te przeznacza się na finansowanie planowanego deficytu budżetu w roku 2021. Niewykorzystane środki mogą być przeznaczone wyłącznie na realizację ww. programów, projektów lub zadań.
- 3) nadwyżki budżetowej z lat ubiegłych - środki te przeznacza się na spłatę rat zaciągniętych kredytów, pożyczek i wykup obligacji w roku 2021.
4. Przychody z tytułu kredytów i pożyczek długoterminowych (wiersz 4.1) zaciąganych w latach 2021 - 2028 ustalono w kwotach niezbędnych do sfinansowania planowanego deficytu budżetu i spłaty rat zaciągniętych kredytów, pożyczek i wykupu obligacji.
5. Rozchody budżetu ustalono z przeznaczeniem na spłatę rat kredytów i pożyczek zaciągniętych w latach poprzednich oraz wykup obligacji wyemitowanych w 2009 roku, w oparciu o umowy zawarte z bankami (wiersz 5.1) oraz na udzielane pożyczki długoterminowe (wiersz 5.2).
- Spłatę rat kredytów i pożyczek planowanych do zaciągnięcia w latach 2021 – 2028 ustalono na lata 2026 – 2036 (wiersz 5.1).
- Na podstawie art. 243 ust. 3a ustawy o finansach publicznych w wierszu 5.1.1.2 wykazano kwotę przypadających na dany rok rozchodów podlegających ustawowemu wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań wraz z należnymi odsetkami w kwotach ujętych w wierszu 2.1.3.2.
- W wierszu 10.6 wykazano spłaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych wynikających wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych.

Dług publiczny

Kwota wykazana jako dług na koniec każdego roku (wiersz 6) jest wynikiem przeliczenia: kwota długu z poprzedniego roku plus dług planowany do zaciągnięcia w roku budżetowym minus dług planowany do spłaty w roku budżetowym.

Zachowanie relacji o których mowa w art. 242 – 243 ustawy o finansach publicznych

1. Zgodnie z dotychczasowym brzmieniem art. 242 ustawy o finansach publicznych organ stanowiący j.s.t nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki, stanowiące nadwyżkę środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikającą z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych. Zasada ta została zastosowana dla roku 2021.

Od roku 2022 przy sporządzaniu WPF uwzględniono art. 242 w brzmieniu „Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 5, 7 i 8”.(wiersz 7.1 i 7.2).

2. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym relacja opisana w art. 243 ustawy o finansach publicznych nie będzie spełniona.

W wierszach 8.1 – 8.4.1 przedstawiono wyliczenie relacji, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych oraz przedstawiono informacje dotyczące dotrzymania wymogów wynikających z tego przepisu dla poszczególnych lat ujętych w WPF (przy ich opracowywaniu uwzględniono wytyczne wskazane ustawie o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw z 14 grudnia 2018r. - Dz. U. z 2018r. poz .2500).

Przy ustalaniu relacji z art. 243 uwzględniono zapisy ustawy z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2020r. poz. 374 oraz poz. 568, z późn. zm.).

Założenia w zakresie limitów upoważnień

Limity upoważnień dla poszczególnych przedsięwzięć dotyczą lat następujących po roku budżetowym 2021. Wartości limitów przyjęto w oparciu o limity wydatków z uwzględnieniem już zaciągniętych zobowiązań.